

Door John v.d.Kant

Nico Nijenhuis

Wie Nico Nijenhuis zegt, zegt scheidsrechters. Op hoog niveau. In deze one-on-one stelt hij zichzelf voor. Zijn visie, zijn droom, zijn doel.

"Vijf jaar was ik toen ik glimlachend mijn eerste spelletjes speelde op de tatami, maar uiteindelijk was het wedstrijdjudo waarik voor viel. Grappig is wel dat ik me daarbij als judoka vaak groen en geel ergerde aan de scheidsrechters die er in mijn optiek niets van snapt. Voor scheidsrechters was ik ook geen makkelijke. Of dat nou de reden was weet ik niet, maar toen ik zestien was, werd ik vanuit onze sportschool gestimuleerd om de scheidsrechtercursus te volgen. En ik kwam erachter dat ik het een stuk interessanter en leuker vond dan ik had verwacht. Toen mijn schouder het vervolgens begaf, die me nu nog parten speelt, ben ik me meer gaan verdiepen in het scheidsrechteren. Al snel stond ik weer elk weekend op de mat, alleen nu als scheidsrechter."

"Kennelijk kon ik er ook nog wat van en groeide redelijk snel door. Inmiddels scheidsrechter ik toch alweer negentien jaar, waarvan de laatste zeven op inter-

nationaal niveau. En dat houdt in dat het niet meer alleen op de mat staan en scheidsrechteren is. Als international ben je naast 'gewoon scheidsrechter' ook ambassadeur van de sport, vertegenwoordiger van Judo Bond Nederland en afgevaardigde van Nederland. Daarnaast ben ik overigens ook in de weer met de opleiding, begeleiding en beoordeling van onze Nederlandse scheidsrechters."

Kom je niet ongelofelijk veel tijd tekort?
"Een behoorlijk uit de hand gelopen vrijetijdsbesteding die, gelet op de professionaliteit en inspanning waar mee het gepaard gaat, het niveau van 'hobby' aardig is ontstegen. En dat is niet makkelijk te combineren met een baan. Al was het alleen al omdat ik regelmatig in het buitenland ben op door-de-weekse dagen. Toch is het me gelukt om een goede werkgever te vinden die me daarvoor de ruimte geeft. Als projectleider werk ik met trots bij Info Support. Een IT-dienstverlener in opleidingen, maatwerksoftware, infrastructuur, hosting en beheer voor de top-500 bedrijven en overheden in Nederland en België. Een fantastische baan bij een geweldig bedrijf, dat mij in het scheidsrechteren ondersteunt."

"En dat scheidsrechteren betekent in essentie niets anders dan ervoor te zorgen dat de juiste winnaar de mat verlaat. Wat we allemaal het liefst zien, ook scheidsrechters, is dat de winst door de judoka's zelf onomstotelijk wordt opgeëist. De judoka's bepalen dan zelf wie de winnaar is, terwijl de arbitrage dan vrijwel onzichtbaar blijft. Wedstrijden verlopen echter niet altijd zo en dan moeten ze soms wat geholpen worden. Judoka's willen het hun tegenstanders nog wel eens onmogelijk maken om dat verschil te kunnen maken, zonder dat zij dat zelf doen of kunnen. En dan komt de arbitrage om de hoek kijken. Het zorgen voor maximale ruimte in een wedstrijd voor judoka's waardoor zij de winst ook werkelijk zelf kunnen bepalen, is in mijn optiek waar de arbitrage pas echt om draait. De invloed die een scheidsrechter moet uitoefenen om die ruimte te creëren, verschilt van keer op keer. Logisch, want de ene wedstrijd heeft gewoon meer sturing nodig dan de andere."

En dat doe je door straffen uit te delen?
"Nee, de stimulans die een scheidsrechter in een partij kan geven is groot. Het reikt bovendien nadrukkelijk verder

dan de voor de hand liggende straffen. Soms is een waarschuwend blik naar een judoka een goedwerkend instrument waarmee de wedstrijd bijgestuurd wordt, nog voordat een straf hoeft te worden uitgedeeld. Bovendien heeft de scheidsrechter veel invloed op het tempo van de partij, dat ook als instrument gebruikt kan worden. Over het algemeen moet het tempo erin worden gehouden, maar soms is het juist beter om even te kalmeren. Het is de scheidsrechter die bepaalt welke ruimte er wordt gegeven. Het idee is dat alles in het voordeel uitpakt voor het positieve, aantrekkelijke judo. In essentie blijft de rol van de scheidsrechter dus bescheiden, maar uiteindelijk zijn het ook hier de judoka's zelf die bepalen hoe prominent de arbiter in een wedstrijd aanwezig is. Immers zal er toch hoe dan ook een winnaar bepaald moeten worden."

"Het zal niemand ontgaan zijn dat er de afgelopen jaren veel aandacht is geweest om het judo aantrekkelijker te maken. We vinden dat terug in diverse reglementswijzigingen en verschuivingen in interpretaties. Geen chui meer, geen keikoku meer, geen gevarezone meer en vooral judoka's die het verschil zelf moeten maken met positief judo. Het winnen door de tegenstander strafjes aan te smeren, is eruit. Een goede zaak. De scheidsrechter speelt hierin een duidelijke rol. Zo zal een scheidsrechter bij enige twijfel geen straf geven, terwijl bij twijfel over een score deze juist weer wel wordt gegeven. Een positieve interpretatie dus. Hetzelfde geldt voor de bepaling bij in-uit. Bij twijfel is de werpactie dus in. Vooral bij in/uit zijn de verschillen groot met tijden terug. Voor sommige werpacties waar ik nu een ippon geef, moest ik enkele jaren geleden

keikoku geven! Zo zie je dat het judo, en de arbitrage ervan, niet stilstaat en blijft bewegen. In mijn optiek in de goede richting, want ik hou van attractief judo. Opkomen voor aantrekkelijk judo houdt ook in dat scheidsrechters de sport moeten beschermen tegen onacceptabel gedrag. En dan heb ik het over gedrag tegen de geest van het judo, het intimideren van de tegenstander, wegwerpgebaren, en ga zo nog maar een tijdje door."

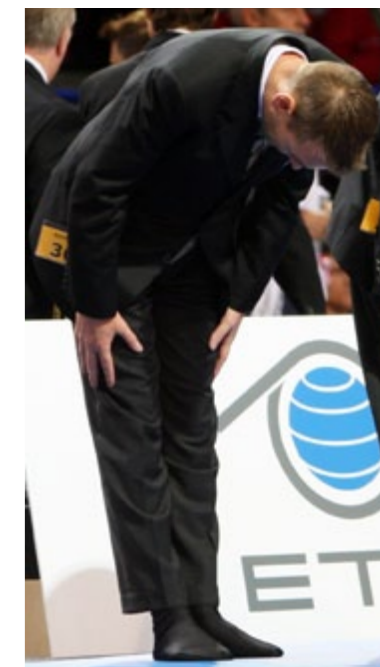
Er komt nogal wat op je af...

"Een hoop zaken waar een scheidsrechter rekening mee moet houden dus. Er komt veel informatie in een kort tijdsbestek op de scheidsrechter af. Constant moet hij prioriteren, kiezen waar de aandacht naar uit moet gaan en in welke volgorde. En in een split second moet een besluit worden genomen en samengewerkt worden. Lastig maar fantastisch werk. Niet iedereen kan dat en in de groep van hen die dat wel kunnen zit uiteraard niveauverschil. We hanteren het principe: de beste judoka's verdienen de beste scheidsrechters. Zo mogen de NK's slechts door een selecte groep scheidsrechters geleid worden. Binnenkort zijn deze kanjers herkenbaar aan hun oranje badge. De ultieme Nederlandse top bestaat uit nog geen tien internationale scheidsrechters, herkenbaar aan de blauwe badge. Nederlandse scheidsrechters doen het goed. De korte informatielijnen, jaarlijkse applicaties & technische dagen en de steevaste voor- en nabesprekingen zorgen ervoor dat ze nagenoeg op één lijn van arbitreren zitten. In ons voordeel werkt ook dat we hier in Nederland veel wedstrijden hebben, waardoor scheidsrechters veel en snel ervaring op kunnen doen. Er zijn landen waar dat anders is. Internationaal doen

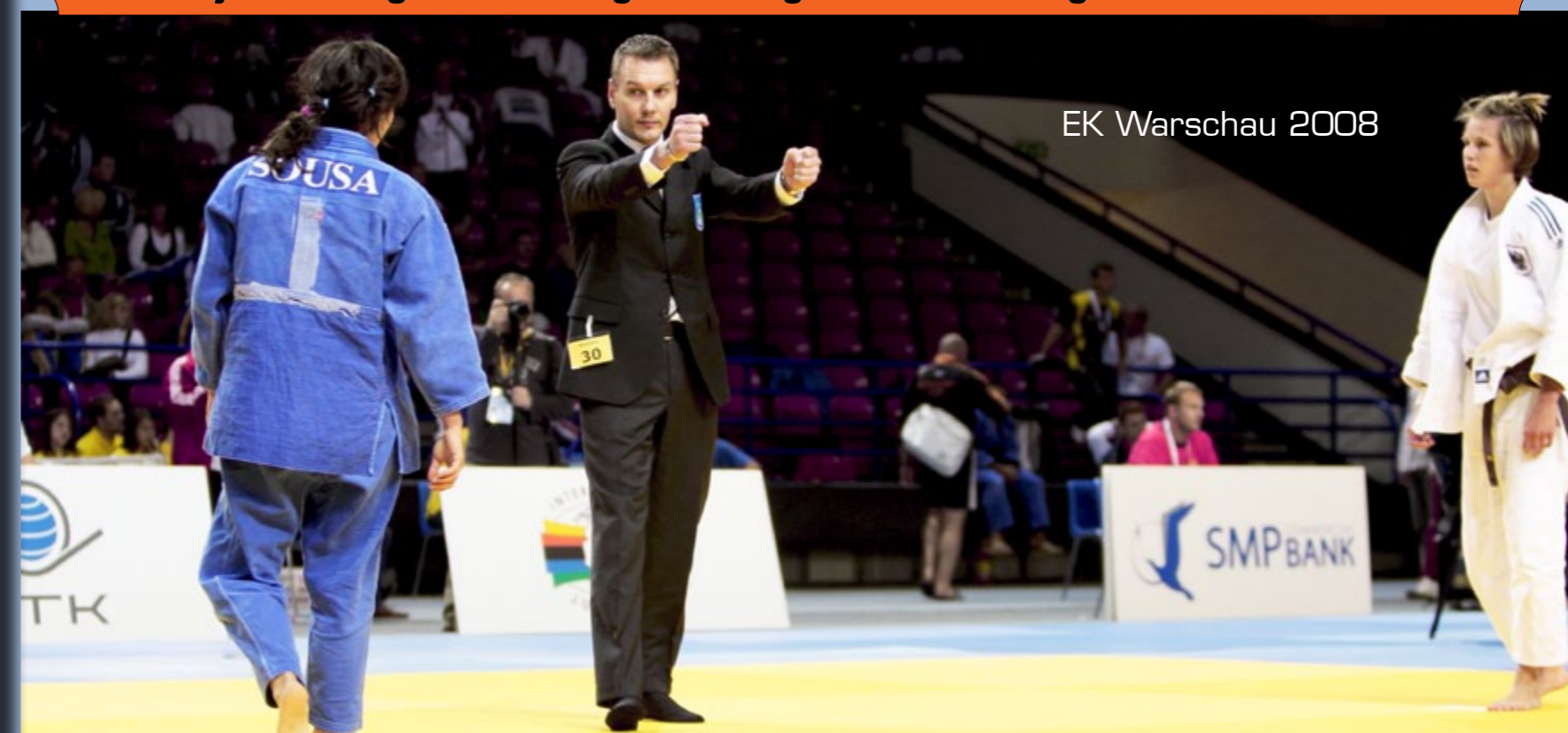
we ook een goede job. Nederland staat goed te boek. Bevestiging hiervan kregen we onlangs doordat 'onze' Henk Plugge Nederland mag vertegenwoordigen op de Olympische Spelen in Beijing. Een fantastische prestatie en een droom van menig scheidsrechter, ook van mij zelf."

"Arbitrage kan en moet altijd beter"

"Neemt niet weg dat het in de arbitrage altijd beter kan. En dus moet het ook beter. Er gaat continu aandacht uit naar opleiding, begeleidingen selectie om het aantal scheidsrechters op peil te houden en het kwaliteitsniveau te verhogen. Ben je geïnteresseerd of weet je iemand die geïnteresseerd is? Schroom niet om je aan te melden bij de NSCJ. Er worden diverse cursussen gegeven in verschillende districten."

"Als judoka ergerde ik me groen en geel aan sommige scheidsrechters!"

Zorgen voor maximale ruimte waardoor judoka's zelf de winst kunnen bepalen, is waar de arbitrage echt om draait.